

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Септември 2019

8(2)

Во вториот квартал од 2019, **БДП порасна за 3.1%**, продолжувајќи ја релативно **стабилната патека** која отпочна порано. Широкопојасноста на растот е присутна и во овој квартал, иако **падот** кај преработувачката индустрија (-2.1%) и кај информациите и телекомуникациите (-4.6%) не треба да се занемарува. Особено е важно да се разбере дали падот кај **ИТ секторот** е потенцијално поврзан со промените во фискалната политика. На расходната страна, растот на **финалната приватна потрошувачка** останува значаен и стабилен, додека растот на **брuto инвестициите** влева оптимизам за понатамошниот раст на економијата. Последното е особено важно бидејќи, во вториот квартал, и понатаму отсутствуваше **владиен фокус** врз економијата и продолжи значајната подреализација на државните **капитални инвестиции** (20.3% за половина година).

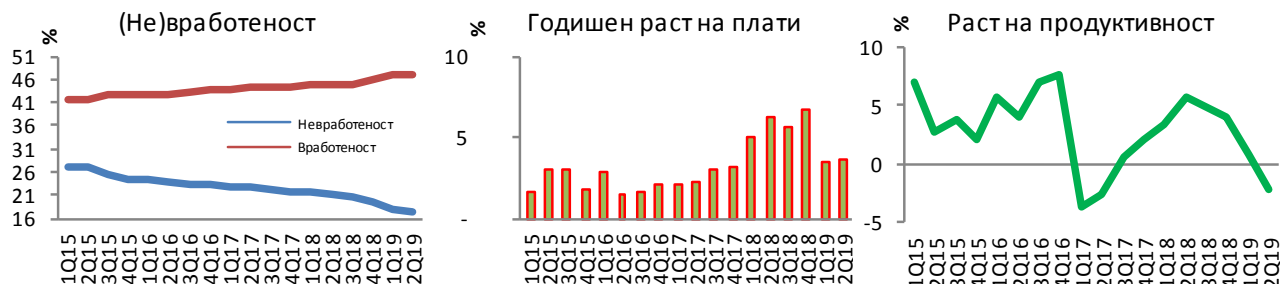
Позитивните придвижувања кај БДП се проследени со **понатамошно намалување на невработеноста на 17.5%** на крајот од вториот квартал, иако падот **забави** во споредба со периодите претходно (17.8% на крајот од првиот квартал). Овој пад и понатаму се должи на **зголемената побарувачка за работници во приватниот сектор**, но забавувањето е рефлексивна на недостигот од квалификуван кадар. И понатаму, иселувањето врши определено, но не доминантно влијание врз падот на невработеноста.

Согласно ваквите резултати и очекуваните движења и политики во 2019, **Finance Think благо ја зголемува проектираната стапка на раст на БДП за 2019 на 3.5%, со нагорни изгледи**. Позитивен перцептивен импулс за растот ќе има и отпочнувањето на процесот на преговори со Европската Унија.

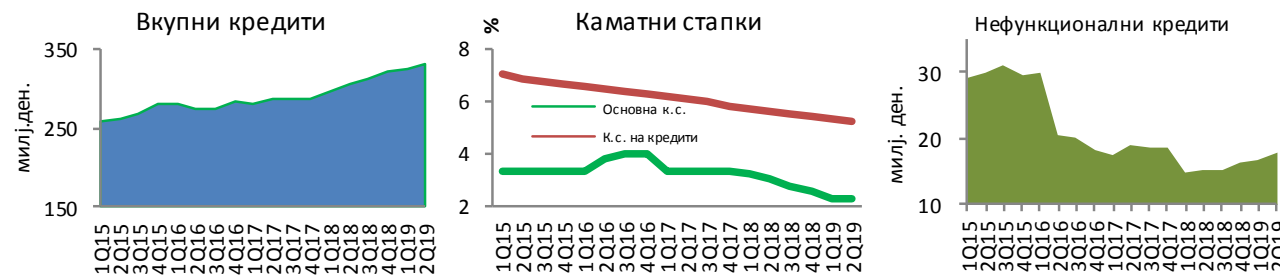
РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

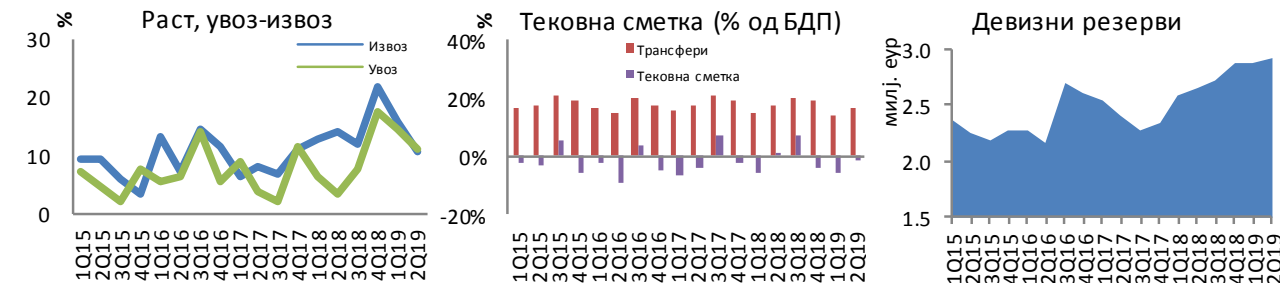
ПАЗАР НА ТРУД

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

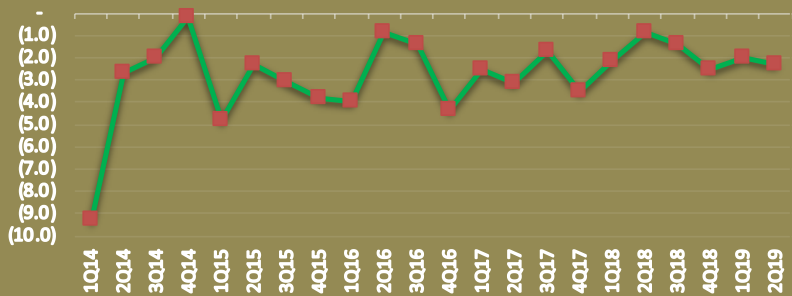
Годишен раст, %	4Q2018	1Q2019	2Q2019
БДП ЕУ 28	1.4	0.5	1.3
БДП Македонија	3.7	4.1	3.1
Годишен раст, %	4Q2018	1Q2019	2Q2019
Вкупна инфлација	1.2	1.2	1.2
Базична инфлација	1.3	0.9	0.9

%	4Q2018	1Q2019	2Q2019
Стапка на активност (%)	56.9	57.1	57.1
Невработеност на млади (%)	44.0	37.0	34.9
Просечна нето плата (ден.)	25,031	24,434	25,087
Раст на продуктивност (%)	4.03	0.77	(2.13)

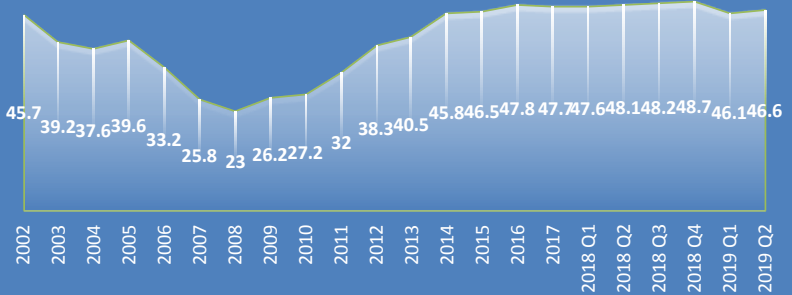
Годишен раст	4Q2018	1Q2019	2Q2019
M2	13.1%	13.4%	10.6%
Депозити	10.5%	11.1%	10.5%
Кредити	5.5%	9.4%	6.4%
Девизни резерви	22.7%	11.2%	10.8%

% од БДП	4Q2018	1Q2019	2Q2019
Трговско салдо	-17.6%	-14.7%	-11.7%
Приватни трансфери	19.1%	14.1%	16.5%
Тековна сметка	-3.7%	-6.1%	-1.5%
Странски инвестиции	10.7%	1.6%	0.3%
Девизни кред. / вкупни кред.	27.7%	27.8%	27.5%

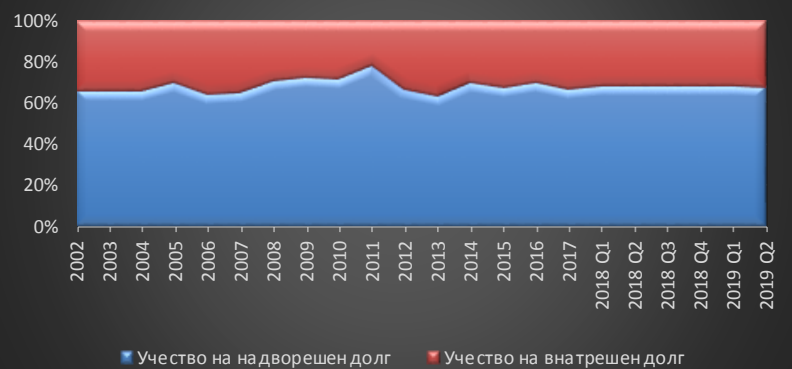
Буџетски дефицит (% од БДП)

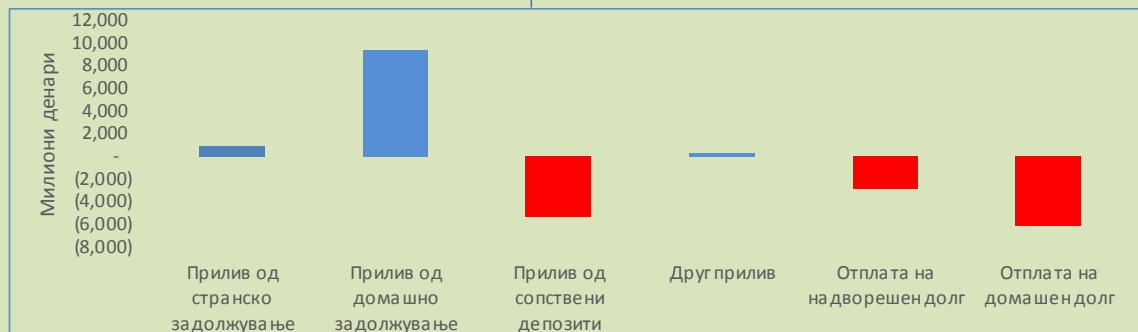
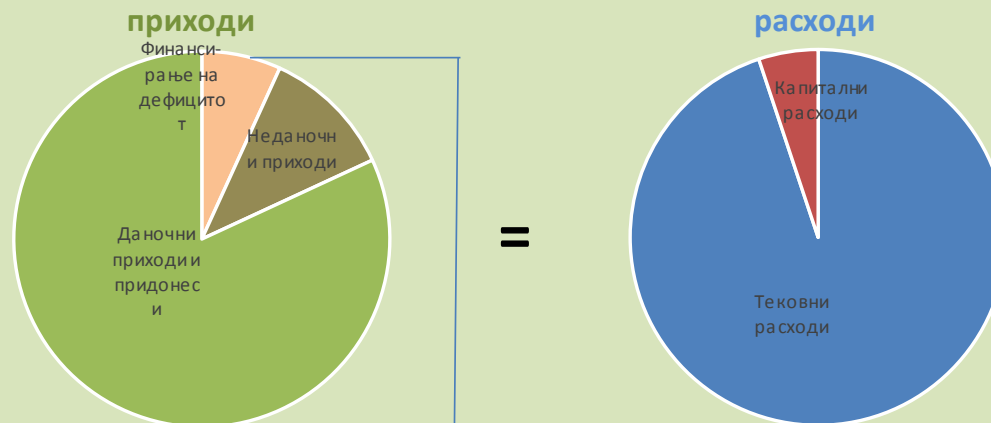
ЈАВЕН ДОЛГ (% ОД БДП)

Структура на јавен долг

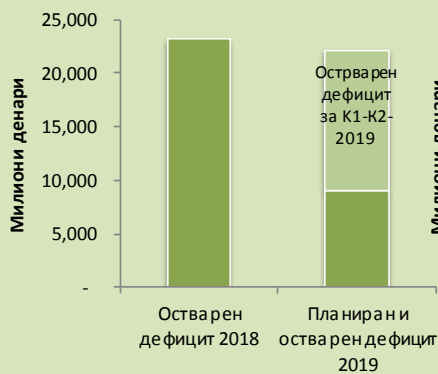

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

Во K1-K2-2019, буџетскиот дефицит изнесува 2.2% од БДП и е во линија со намерата за постепена фискална консолидација.

Пензиски буџет

Во K1-K2-2019, пензискиот дефицит е реализиран значително над пропорционалниот удел (59.1%).

Здравствен буџет

Во K1-K2-2019, здравствениот дефицит е реализиран благо над пропорционалниот удел (52.6%).

Капитални расходи

Во K1-K2-2019, капиталните инвестиции се значајно под-реализирани, со само 20.3%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-4Q/18	1Q/19	1-2Q/19	1-4Q/18	1Q/19	1-2Q/19
Енергија	1.9	16.2	19.5	(0.8)	(0.5)	(0.9)
Интермедијарни производи, освен енергија	3.6	9.0	4.2	10.3	0.9	(0.4)
Капитални производи	15.8	12.3	4.2	21.4	13.6	8.5
Трајни производи за широка потрошувачка	22.0	2.0	1.9	(1.1)	(3.6)	(4.5)
Нетрајни производи за широка потрошувачка	0.6	0.3	(0.6)	0.7	(3.9)	(4.4)
Производство на прехранбени производи	3.4	2.0	(1.4)	3.4	1.4	0.0
Производство на метали	5.5	(28.7)	(43.1)	3.2	2.2	(1.3)
Производство на облека	(4.7)	(7.7)	(6.3)	(3.3)	(4.5)	(4.9)
Производство на неметални минерални производи	7.9	20.9	3.3	(3.1)	(1.3)	(1.2)
Производство на тутунски производи	(11.7)	(4.5)	(13.5)	(19.0)	(10.7)	(8.3)
Производство на пијалаци	3.5	26.0	12.8	0.5	4.1	(0.8)
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	9.1	(1.6)	10.3	5.5	1.8	(1.8)
Производство на електрична опрема	10.4	16.4	17.0	27.1	0.3	(1.8)
Производство на фабрикувани метални производи	(16.7)	(17.0)	(18.7)	(21.5)	0.7	(3.5)
Вкупно	5.4	8.8	4.8	5.9	0.4	(1.0)

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските, социјалните и развојните трендови и политики врз граѓаните во Северна Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за демократските процеси.

Истражувањето на Finance Think им помага на носителите на политиките, застапниците на политиките, креаторите на мислење, економските новинари и јавноста да ги разберат прашањата кои влијаат врз обичните граѓани.

Врз основа на статутот, Finance Think се стреми да постигне **три статутарни цели**. Тие се:

- Да придонесе кон подобрување на економските, социјалните и развојните политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на истражување и водени од податоци.
- Да се зголеми ефектот од производите на Finance Think врз целните групи (вештини), донесувањето политики (политики и реформи) и општеството (свесност).
- Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, со цел посилено влијание врз економските, социјалните и развојните реформи и врз ефектите што соодветните политики ги имаат врз граѓаните.

Програмски области

- Сиромаштија, вработување и вештини
- Фискална транспарентност и одговорност
- Секторски развојни политики
- Конкурентност и пристапување кон ЕУ
- Родови и доходни нееднаквости
- Социјално претприемништво и жени
- Миграција и дознаки

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2019 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk